

**Conradiceltis Panegy-
ris ad duces bauarie**

*EX Bibliotheca Iamnis
Baptista à Socpachy*

Henrici eutici de monte nozico: epigramma versiculo
endecasillabo.

Laudat9

Conrade aonijs dicite musis.
Sacri pyeridum chori sacerdos.
Lauatus modo cesare approbante.
Quo rhenus pater irrigans ⁊ hystet.
Germanis latera eruditiozes.
Circumfusi hedera recencioze.
Lauro ⁊ baccare protegente frontem.
Leti suscipiunt tenentq; musas.
Et vates modo nutrient disertos.
Qui bethym superando lippareng.
Doctę cedere mantuę negabunt.
Tu tantummodo perge: tu vel altum.
Parnassi supera biceps cacumen.
Perge in collibus ysthijs per vmbzas.
Qua raris via gressibus notata.
Visa est ducere pythium sub antrum.
Perge: haud peniteat ducis magistri.
Erhardi radoli sub orbe noti.
Rhomano: hoc duce peruolabis alpes.
Liuzorem inuenies: sed hic crepabit.
Et dentem in solido relidet atrum.

Conradus celtas ad lectorem:

Si quid habet nostrum lector: mitissime carmen.
Incultum: aut niteant verba soluta parum.
Quodq; leges nostrum germanum forte pudorem.
Parce precor: patrię compulit altus amor.
Nam cuperem prisca caperet germania vires.
Dum nullum externum pertulit imperium.
Utq; velint doctas germani nosse camęnas.
Et liquido quicquid fonte zophya docet.
Sed vereor: certas prescribant sidera leges.
Et cuiq; fixis stent sua fila colis.

L
bu
P
na
Italicas
Lonsocia
Lhyrrhe
Barbara
haud eg
Qui tant
Archadi
Nunc ego
Delphica
Ille mihi
Rite voca
Nozica rhy
Hercinim
Quenq; r
In consa
Quo duo
Equavit
Itala: rhy
Aufonio
Danubiu
Marcia
Quid me
Belta du
Quando
Dum trib
Longesta
Serre iug
Non sec
Marna
Et nemo
Loniura
Passibu
Obuine
Colligit
Dente fr
Corpor

Conradi celtis protutij germani imperatoris manibus
poete laureati: panegyris ad duces Bauarie et
Philippum palatinum rheni: dū in Ingelstadio dor-
natus fuisset publico stipendio.

Italicas tentare lyras et fila canoris.
Consociare modis: concessaq; carmina tantum.
Thyrreno adriacoq; mari: quo pheebe furore.
Barbara: crassiloqui stimulas precordia vatis.
Haud ego docta queam tibi tendere carmina neruis.
Qui tantum propiora moues: refugisq; gelatum.
Archadio quondam signatum crimine celum
Hinc ego non tibi thura feram: tripodasq; perosus.
Delphica cyreheis quas seruant templa sub antris.
Ille mihi phebuis: semperq; in carmine nostro:
Rite vocandus erit: seruit cui maximus hystor.
Nozica rhetis: vicinag; alpbis arua.
Perciniumq; iugum: ceciusq; ferocior armis.
Quenq; regens magni generosa palacia rheni.
In consanguineo iunctum amplexatur amore.
Quo duce per varios pubes germana triumphos.
Equauit graios: oppressaq; sepius arma.
Itala: rhenane fluerent dum sanguine ripe.
Ausonio galloq; simul: tinctusq; cruore.
Danubius gethicas prorupit tardior vndas.
Marcia dum dignas soluerunt prelia penas.
Quid memorem iustis magnisq; recentia bellis.
Besta ducis: claris nuper celebrata triumphis:
Quando palatini prolata potencia regni.
Dum tribus ingenti ducibus certamine captis.
Longestas prostravit opes docuitq; rebelles.
Ferre iugum impositis: captiua sub ora cathenis.
Non secus vt magnum cum poenus forte leonem.
Marmarica cum plebe premit: ferit omnia clamor.
Et nemoza: et resonos scopulos: ianq; ardua silue.
Coniurata cohors assuetaq; tecta superbis.
Passibus inconsulta subit: venit ille per arma.
Obuius impatiensq; more: seq; actus in orbem.
Colligit: et crudo stupefacta per agmina fertur.
Dente fremens: quassansq; iubas: lacerataq; passim.
Corpora strata trahit: plenosq; in gutture frendens.

Inuocatio

Terra ducum ba-
uarie ad vtramq;
ripam danubij et
rheni

Victoria friderici
palatini de tribus
principibus

Comparatio

Talis erat patrię tutor fortissimus heros
 Sed sua gesta canam totum ventura sub orbem.
 Dum mihi victuro concedant fila sorores.
 Et mea meonio resonabunt carmina plectro.
 Tunc attanos proauosq; canam clarosq; parentes.
 Felicemq; palatina cum prole philippum.
 Que sua per totum diffundet nomina mundum.
 Ingenium mores: seu scemmata prisca requiras.
 Luduicum z magni fridericum fulmina belli.
 Nunc sat erit tenui calamo perfringere laudes.
 Dum mea stridenti suspirant carmina neruo.
O decus: o nostre dux illustrissime gentis.
 Gloria: qui latias germana in regna camenas:
 Inuehis aonio deducens vertice musas.
 Hinc tibi magna dabit atq; immortalia dona.
 Lynthius: z longa facient te viuere vita.
 Pyerides: quas ipse colis: curasq; priorum.
 Moxe ducum in celum: quos aurea sustulit etas.
 Ingenijs que digna dabant preconia laudum.
 Preemia z eterno quibus indelebile mundo.
 Nomen erit: magnusq; manet per carmina vatum:
 Virtutum celebratus honos: z nota per omnes.
 Phama volat terras: claudit quas maximus orbis.
 Oceani: refluxum seu que conclusa per equos.
 Roscidus eois: vel quam dum surgit ab oris.
 Phebus adit: gelide vel quam rigor articus vrsę.
 Alligat imbriferos vel que procurrit in austros.
Perte antiqua vigent studia illustrissime princeps.
 Ingenia z prisca surgent equalia seclis.
 Per te nunciuuenile decus latialia verba.
 Rhomanasq; loqui voces nitidasq; loquelas.
 Incipit: indocte fugiens mala murmura lingue.
 Nec tantum imperium iuuat accepisse latinum.
 Cesareos titulos z magni nominis vmbra
 Contendit: sed z alta sequi vestigia laudis.
Rhomuleo celebrata foro: dum candidus ore.
 Arpinas latij moderaret pectora vulgi.
 Indomita z crudi mulcebat corda quiritis.
 Scemmata percurrrens arguta doctus in arte.
Perte nunc iuuenile decus vaga semina mundi.

Luduicus pater
georgij

Laus georgij

Quare principes
poetas curare
debeant

Terre habitabiles

Rhomana gram
matica docenda

Oratoria

Logica

Disce:
 Incipi
 Quicq;
 Et vali
 Eterna
 Ne ru
 In se
 Et rep
 Siue
 Sata r
 Numi
 Sunt a
 Quis to
 Dum se
 Voluit
 Perte nu
 Ibit: z
 Legibu
 Obser
 Lurid
 Indu
 Plausi
 Implic
 Mensi
 Et num
 Quicq; si
 Perte nu
 Cognos
 Aere: z
 Quosq;
 Austris
 Ignifi
 Per ce
 Tempe
 Unde
 Perte nu
 Afflig
 Radic
 Jam d
 Semi

Discet: z occultas naturę reddere causas.
 Incipiet: terras liquidus quę ambiat aer.
 Quicq; creet flammis: societq; humentibus vndis.
 Et validos silę sternentes roborā ventos.
 Eterna quis lege regat: discordia certam.
 Ne rumpant elementa fidem: sed pace ligata.
 In se per res suas corrumpunt omnia causas.
 Et reparant alias reciduo semine formas.
 Sine deo vertente vices: siue ordine ceco.
 Sata reuersuri dispensant semina mundi.
 Numinibus sociata suis: quę proxima nostris.
 Sunt animis: vario voluencia sidera motu.
 Quis tociens natura vices patiturq; labores.
 Dum sepe in leuam: dexterumq; rapacior orbis.
 Voluitur vt varias capiant elementa figuras.
 Per te nunc iuuenile decus sub sidera cęli.
 Ibit: z immenso cognoscit lumina mundo.
 Legibus eternis reuolutaq; sedere certo.
 Obseruet phebū eripient dum cornua lunę.
 Lurida pcedet vel cur tot in orbe figuras.
 Induat: z quę non cognoscer tarda sub equo:
 Planstra cadant: varijs moueantur vt orbibus orbes.
 Impliciti: z iustis se claudunt partibus omnes.
 Mensurę leges z pondera certa sequuti.
 Et numeros cunctum regitur quibus orbis in eum.
 Quicq; suo efficiunt modulamina dulcia cursu.
 Per te nunc iuuenile decus per sidera cęli.
 Cognoscer: quo quęq; situ gens possidet orbem.
 Aere: z immotam teneant quo climata terram.
 Quocq; dies noctesq; cadant: dum phebū ad arcton.
 Austrinumq; polum radiosā luce vagatur.
 Igniflua quinas describens lampade zonas.
 Per cęlum terramq; simul: quo corpora motu.
 Temperiem accipiunt: blandumq; in membra calorem.
 Unde homines toto vel quicquid spirat in orbe.
 Per te nunc iuuenile decus: dum corpora morbi.
 Affligunt: curare potest: egrisq; mederi.
 Radicum herbarumq; simul dum noscere vires.
 Jam datur z varios humani ad corporis vsus.
 Semina nata videns: vitamq; extendit in annos.

Naturalis phi

Mixtio

Intelligentię mo
uendis orbib' ac/
comodatę
Astronomia

Sidera iocidua

Geometria
Arithmetica
Musica

Cosmographia

Medicina

omniq; uicium

Juris scientia

Frigida cum siccis calidisque humentia miscens.
O felix cui posse datur superare proteruum.
Satum: et cum sana producere scamina vita.
Per te nunc iuuenile decus per ciuica iura.
Sacraque pontificum decreta imponere frena.
Stulticie imperiosa potest ut federa pacis.
Conseruet: magne dum tollunt murmura cause.
Consilioque uigens furiosa potentibus arma.
Excuiens: equo defendet limite rectum.
Iusticiamque olim fugientem ex orbe reductet.

Imperialis lauro

Per te nunc sacra cingent sua tempora lauro.
Germani iuuenes: doctosque manebit in euum.
Imperialis honos et solo cesare digna.
Gloria: uictrices dum cingit laurea crines.

Officium poetę

Si reges et regna canent et inacta reponunt.
Tempora germanis que quondam exacta triumphis.
Queque diu placidam uiderunt secula pacem.
Quicquid et obscura digessit luce uetustas.
Hinc superum curas et religionis amorem.
Incutient longi referentes tempora feci.

Antiqui theologi poetę

Quis speculum uite morumque exempla relinquunt
Per te nunc iuuenile decus: que cura deorum.
Et superis sit habenda pijs: que premia iustum.
Supplicia et fontem expectent post fila peracta.
Que nostre natura anime: que sidera celi.
Cognatasque domos repetat: dum noxia terre.
Crimina non cohibent: sed si contagia feda.
Obstiterint: longas luitura est sordida penas.
Supplicijs purganda suis sub carcere ditis.

Theologia

Germanis amodo in italiam migrandum non esse

Per te nunc iuuenile decus non nostra relinquet.
Regna: nec italicas olim migrabit in oras.
Ob studia et mores: legumque agnoscere nexu.
Morborumque lues: fato poscente: sed ultro.
Italicus properet germanas uisere terras.
Danubium rhenumque stupens: qui iura per orbem.
Imponent terris: latijs dominantur et oris.
Et quicquid phębus gemino prospectat olympo.
Talia fatidici iussere oracula phębi.
Ne canere: et lecto predicere tempora celo.
Sobria germanis dum uiuunt pectora terris.

Ei
Non m
gij me
ad vo
etasq;
dicere
et con
tricen
splen
per b
confid
posse
ligo: q
striam
hunc l
malui
rempu
bis m
dia b
re que
hi in
et rob
scij est
cundis
et vos
optim
facile
nostra
segnis
magn
possum
corpo
luptat
acum
paruo
sunt. Q
sed si
doctr
pasci

Eiusdē oratio in gymnasio in iugelstadio publice recitata
Non magno duxissem patres ornatissimi et adoleſcētes egre-
gij me hominem germanum et gentilem vestrum posse latine
ad vos dicere: si prisca illa germaniē nostrē ingenia flozerēt:
et atq; illa redisset. qua legati nostri greco sermone q̄ latino
dicere maluisse memorantur. Uerū cum iniquitate seculorū
et conuersione temporum ne dum apud nos: sed et apud geni-
tricem et antiquam literarum parentem italiam omnis aliqui
splendor literarum extinctus interijt: exproseque et profligate
per barbaros mor̄ omnes ingenue discipline. Non facile me
confido pro ingenij mei tarditate et viriū tenuitate satis latine
posse ad vos dicere. Quandoquidē et mihi non defuisse intel-
ligo: q̄ pleriq; ex vobis in se iam experti deplorāt: id est indu-
striam et probatam preceptionem. Ne tamen proſus silens in
hunc locum vestra presentia ornatissimū processisse arguerer:
malui balbuciendo offendere q̄ amorem in me vestrum et in
rempub. litterarū taciturnitate preterire: facile sperans a vo-
bis mihi dari veniam si considerabitis. Quod homuncio in me
dia barbarie et vt ayunt ebrietate natus: minus sobrie dice-
re queat q̄ vestre disertissime aures et is locus p̄ publica mi-
hi in oratoria et poetica: ab illustr. ssimo principe nro georgio
et vobis viris clarissimis qui omnium consilioꝝ suorum con-
scij estis designatus exposcit. Nihil autem plane dignius et in-
cundius ad vos dicere constitui quod vel me magis deceat:
et vos audire conueniat q̄ vt vestros animos ad virtutem et
optimarum arcium studia cohortarer. Quibus rebus qm̄
facile vera gloria immortalis fama et felicitas in hac vita
nostra angustissima comparari potest. Nemo ex vobis tam
segnis et ignauus inueniri debeat qui non pulcrum egregium
magnificumq; duxerit pro his maximis rebus contendere: q̄
possunt beatum facere. Nec mihi in presenciarum deſortune
corporisue bonis aut eis que viliū mancipiorum sunt vo-
luptatibus animiq; lumen extinguitibus differendū aliquo
acumine existinaui. Quod oia illa fluxa caduca et cū corpe suo
paruo momēto tps̄ interitura aut mor̄ alios dños habitura
sūt. Quāobrem nemo sapiens p̄ eis reb̄ contēdisse memorat
sed si illoꝝ vitam recensuerimus: tantū in eis amorem pro
doctrina et sapientia q̄ anim̄ hūan̄ veluti nectare et ambrosia
pasci sūisse inuenim̄: vt pro illa cōsequenda patriam vxores

Germani grece
orabant

Bothorū diluuius

Constitutio deli-
beratiua ad per-
suasionē virtutis
et sapientie

Voluptates viles
homines sequunt

Animus sapientia
pascitur

Quib⁹ reb⁹ philo-
sophia competur

Exemplum glorię
aschythie

Legere oportet
hysto:ias

Unde laus et
felicitas

dulcesq; liberos relinquerēt: amplissima patrimonia dissiparent iniurias et umelias infamiā apud vulgū et exilium summa cum patientia et tranquillitate pferrent: laborū preterea. Algoris et estus et difficilimarū peregrinationū susceptio voluntaria apud eos memorat. vt qđ vel angustissimis cogitationibus et frequentib⁹ lectionib⁹ fatigati inuenissent hoc sensu etiam percipere et videre voluerunt. Tantū potuit incredibile pro sapientia adquirenda studiū et in celestium rerū et nature inquisitionē amor: pro quibus tandem rebus diuinos honores consecuti immortale nomen habituri magna apud omnē posteritatē veneratione et cultu philosophorū nomine veniunt nuncupandi. Genus hominū scytarum est in beluarū more adeo efferum incultum et horridū vt vastis et inaccessibleibus solitudinib⁹ pecorū ritu oberrent ferarum pellibus et earum corijs a quib⁹ illis nomen est se tantum ab aeris inclementia et illi⁹ celi asperitate vindicantes: his tamē tanta glorię cupiditas laudis incesserat vt ter pdomite asq; iperius possederint nihil auri nihil argenti quarum rerū nos appetentissimi sumus abstulerunt: sed gloriōsi⁹ rati si quando virtuti sue imperij tantū splendore et amplitudinē adiecisse dicerent. Magna nobis de barbaro populo pro contendenda virtute et gloria documenta Qui dū ingenio et doctrina placatisue moribus cū ceteris mortalibus natura renitente cōtendere nequiuissent: neue silencio vitā exegisse dicerentur: saltem per effrenem barbariem et animorū imperiū quem pro virtute habēt sue glorię et immortalitati consuluisse viderēt. Qđ si in aliarū gentium hystorias que pace bellog; gesserint orationē cōuerterem latissimus in cōmemorando mihi camp⁹ occurreret: nec hodiern⁹ is dies sufficeret sed consulto pretereo que vos illustriū scriptorū lectione oportune ad hunc locū accommodare potestis: satis ego mihi super satis nūc duco viri germani et adolecētes clarissimi si aliquē hodie vestris animis ex dictione mea quicūq; glorię et virtutis stimulū adiecero inculcaueroq; et vt ita dicā inuassero vt immortalitatem ante omnia pre oculis habeatis. Que cū vobis tñ ex fonte philosophię et eloquentię studio qrenda est. Non facile dixerim quantis laborib⁹ et vigilijs his duobus imorandum insudandumue sit id est priscoꝝ philosophorū poetarū et oratorū scriptis: cum hi soli sunt qui nobis bene beateq; viuendi rationez scripserunt: et humani generis et curiuz rerum

oim pa
imitab
facinoz
nere et
princip
ab alijs
et omni
te sunt
tamq;
te sunt
poscit i
sunt. L
pulcra
gancia
mane or
dare nec
eruditū
eloquen
tescente
te et ger
uit. Qu
frequen
horroz
mos ve
tudine
habete
vos non
ferre: si
das et no
vestris
cūq; m
existim
auim p
tatem r
piencia
equasse
suppelle
exuta fe

oim parentem naturam tanquã in exemplar & speculum vite
imitabile proposuerit. Ab illis laudare benefacta & detestari
facinora discetis. Ab illis consolari cohortari impellere. Absti-
nere & qđ humane felicitatis finis est cõttemplari rerum oim
principem & ipsam naturam studebitis. Quę licet omnia etiã
ab alijs fieri possint: tamen nescio quo modo & misericordia
& omnis animi suscitatio & repressio in manu oratoris & poe-
te sunt. Jam vero verborũ illa sententiarũq; ornamẽta que
tamq; stelle orationem illustrãt. Instrumẽta oratoris & poe-
te sunt propria. Quę vobis ab illis mutuanda & prout res de
poscit in vium: & quotidianos sermones vestros adaptanda
sunt. Quid enim per immortales deos prodest multa scire:
pulchra & sublimia intelligere: si de hjs loqui cũ dignitate ele-
gancia & gravitate negatum est: et quod vnicũ felicitatis hu-
mane ornamentum ẽ si cogitationes nostras posteritati mã-
dare nequiverim. Ita est: per hominũ fidem: nihil doctum
eruditumq; virum ostendit nisi calamus et lingua quę duo
eloquencia gubernat. Sz ad vos ego iam nobiles viri & ado-
lescentes generosi orationem conuerto: ad quos auita virtu-
te & germano illo inuicto robore italie imperium commigra-
uit. Quiq; hoc gymnasium super alia germanię nostrę studia
frequentatis secundatis magnoq; ornamento & decori estis
Doxor ad ea vos primum studia conuertere velitis que ani-
mos vestros mitiores culcioresq; reddere possunt: & a cõsue-
tudine vulgari auocare. Altioribus vos studijs dedentes.
Habete ante oculos veram animi nobilitatem existimãtes
vos non decorem sed dehonestamentum imperio nostro af-
ferre: si tantum equos & canes alẽtes: & ecclesiasticas preben-
das & non litterarum studia sectemini cogitate dignitatibus
vestris splendorẽ virtute doctrina & eruditione querentes: sã-
cuisq; moribus titulos addere: vt vos dignos illis homines
existiment: et vos ille: non vos illas tanquã aucupes gregem
auium persequamini. Emulamini nobiles viri prisca nobili-
tatem romanã que accepto grecozum imperio ita omnem sa-
pienciam & eloquenciam eorum iunxerunt: vt dubium sit an
equasse aut superasse omnem grecam inuencionem & doctrine:
suppellectilem videantur: ita & vos accepto italozum imperio
exuta feda barbarie romanaz artiũ affectatores eẽ debebit.

Quare legendi
poete & oratores

Utilitas elo-
quentię & finis

Germani imperiũ
italię possident

Quid romani a
grecis acceperint

Quid de germa-
nis historiographi

Latrocinia
germanicę

Leta germania

Germanicę princi-
pes barbari a ve-
netis dicuntur

Odium italoꝝ
z germanoꝝ

Nemo bella ger-
manoꝝ scribit

Tollite veterem illam apud grecos latinos z hebreos scrip-
toꝝ germanoꝝ infamiam qua illi nobis temulentiã im-
manitatem crudelitatem: z si quid aliud quod bestie z insa-
nie proximũ est ascribunt. Magno vobis pudori ducite gre-
coꝝ z latinoꝝ nescire historias: z super omnem impu-
dẽciam regionis nostre z terre nescire situm sydera flumina
montes antiquitates nationes deniq; que peregrini homines
de nobis ita scite collegere vt apud me magnum miraculum
sit quomodo greci z romani homines tam exacta diligẽcia
z exquisita doctrina terram nostram maximã europe partẽ
vt eozum vocabulo vtar asperam z crudã p̃ illa puto fidẽru
cõuersione perlustrauerint moresq; nostros affectu z animos
verbis tanq; picturis z lineamentis corpoꝝ expresserint.
Exuite generosi viri exuite z purgate latrocinia que illi apud
nos tanq; virtuti data commemorant. Mirumq; est qd in qui-
busdam adhuc germanie partibus supra mille z quingentos
ferme annos: ingenuus ille morbus perduret duz latrocina-
lis agminis principes non submouemus. Lelo iam letioꝝ z
terra nostra exclusis paludibus excisisq; vastis nemoribus et
inclitis vrbibus habitata. A deo difficile emẽdatur quod cõ-
suetum est z in multa se tempora diffundit qd a multis p̃bat
ita factũ e vt collimicie gentes in nos fabã cudant dũ eũ impe-
rio nos multa externarũ gencium vicia induisse p̃dicant. No-
mẽq; nostrũ nescio qua sempiterna inuidia z calumnia perse-
quãtur. Illisq; ingenia nostra semper suspecta z formidolosa
sunt. Pudeat nobiles viri in sugillatione z amarã cauillatio-
nem germani nois modernis quarũdam historijs qui se no-
uarum decadũ editione illud p̃scũ romanũ imperiũ equasse
gloriant clarissimos principes ños natalicio illoꝝ noie sup-
presso barbaros tantũ vocari: tantũ potuit vetus z inexpiabi-
le inter nos odium z antiqua discordia ñominũ quam nisi p̃
uida natura alpib; z elatis in sidera scopulis diremisset: a mu-
tuis cedibus pro hostili vtrimq; spũ nunq; temperaret. Pu-
deat queso multis memorabilibus bellis per nos confectis
aut profligatis in p̃nonia gallia z italia z contra asie imma-
nissimũ tyrannũ xpiano sanguine rotantẽ nemineq; inter vos
hodie inueniri qui res Germanica virtute gestas eternitati
cõmendet. Externos autẽ multos fore qui suis historijs p̃ter
oẽm legẽ historie virtuti ñre velut aspides obstrepant ambi-

ti z lenoc
tione qui
rebus a n
an sapie
infignia
stri impe
andi lice
neret. J
romani
oculos
pudeat:
ternisq;
liberũ z
ne digna
claustra
aut valen
ne z peuc
Nec iasq;
nostracia
nobis a
encia ph
regit fa
unt dũ li
seruituti
auaricia
ñra exha
fortuna a
mani reli
lui dũ me
ñoꝝ de
rũ suppe
pulvere
tanq; ho
nerosi a
p̃uicq; a
cognicio
onem d
si antiq
eloque

tu z lenocinio orationis ne dicam figmentis z mendaci inue-
tione quibus illud gen^o hoim inlaudes suas effusissimum est
rebus a nobis clarissime gestis derogates. Nescioq; prozsus
an sapie aut incōsiderationi nre dandū sit. Q; nuper scriptozū
insignia z comitem imperatorū laurū tanq; infelix omen no-
stri imperi starpeio colli vltro remisimus. Alijs cōcessa laure-
andi licencia vt apud nos tandem nullus imperij honos ma-
neret. Induite veteres illos aios viri germani quibus tociēs
romanis terrozi z formidini fuistis z ad angulos germanie
oculos cōuertite limitesq; eius laceros z distractos colligite
pudeat: pudeat nationi nostre iugū z seruitutē imposuisse ex-
ternisq; z barbaris regibus tributas z vectigalia pendere. o
liberū z robustū populum: o nobilem z fortem gentem z pla-
ne dignam romano imperio cuius inclitum maris portum et
claustra oceani nostri sarmata z dacus possident. Ab oriente
aut valentissime gentes seruiunt marco manni quacūq; bastar-
ne z peucuii z quasi a corpore germanie nostre sepate viuunt
Nec iasiges suetanastas adnumero gentilicio etiam cultu et
nostracia lingua vtentes. Ab occasu aut gallia supior tantum
nobis amica z munifica immortalī virtute z incredibili sapi-
encia philippi palatini rheni. Qui vtranzq; incliti amnis ripam
regit faustozq; semper reget imperio dū rotat astra polus feri-
unt dū littoza venti. A meridie autez nescio qua egregia
seruituti pmi nouasq; p antiquā z execrandā ad fomēta lux^o
auariciā semp colonias induci quib^o mirabili ingenio terra
nra exhaurit dū quo ipsi egenus erogam^o alijs. Adeo ptinar
fortuna aut fatū est in psequendo delendoq; germanos ro-
mani religas imperij sed vereoz liberi^o me progressum q; vo-
lui dū me germanie mee perteduit. Dū manibus impatorum
nrozū de grecis italisk; inabigenda seruādaq; preciosa libro-
rū suppellectili cōsidero. Quas nos velut in carcere oclusas
puluere obstitas intactasq; nec satis ab imbrib^o tutas adhuc
tanq; hostiū spolia despecta relinquimus. Redeo ad voso ge-
nerosi adolescentes: moneoq; ante omnia in mentē reuocate
priusq; ad scientiam iuris accedatis multarum vobis rerum
cognitione opus esse: q; illa disciplina nihil vos super opini-
onem docere potest: q; si philosophi et poete primi theologi
si antiquita: i creditur homines vagos z palantes lenitis per
eloquentiā crudis eozum animis a necoz lustris z specubus

Itali scriptores

Jus laureandi
italis concessum

Germania ab ex-
ternis regibus oc-
cupatur

Polonus dacus

Slesite morauī
septem castrenses

Magna seruitus
nobiliū in germa-
nia

**Philie studendum
ante iuris studiū**

**Philosophia oia
docet**

Greci

Philipp^{us} macedo

Rhomani

Hebrei

in vrbes ⁊ socialia tecta conuocauere religionem deorumqz metum ⁊ cultum multis ⁊ varijs argumentis docuere ⁊ deim legibus ⁊ institutis rexere. Quis vestruz dubitabit o patres ornatisissimi ante iuris studium multum vere philosophie prius operam dare oportere: ⁊ his maxime rebus quibus eloquencia percipitur: quam vos huic rei pernecessaria esse confitemini. Quamobrem videbuntur illi iam vobis non medio cri errore laborare multorumqz malorum causas inuehere qui preter omnem philosophiam non fabalem illam dico legum ⁊ sacrorum se duces constituunt. Non considerantes q̄ les prisorum seculorum legislatores fuere qui dum leges ⁊ arma indie occupatissimi tractarent: omnes noctes philosophie studio absumebant. Quippe si illa tanq̄ seminariū quoddam humanarum diuinarumqz rerum cognitionem et earuz diocesim locupletissime docet. Quis sine eius haustu illa se duo administrare existimet. Nec ego iam vobis pro testimonio. Grecos solonem platonem alcibiaden themistoclen. aut philippum alexandri magni parentē adducam. Quanta ille cura aristoteli eius etatis summo philosopho filium commendabat: quantoqz gaudio gestiebat natum eo seculo sibi filium quo plurimum philosophi pollerent. Sciebat enim imperator armorum ⁊ moderande reipub. peritissimus si suus filius philosophie preceptis institutisqz iniciatus esset dignus fore a quo vniversi orbis administraretur imperium. Neqz anacharsiden vobis commemorabo qui vt scythie sue leges inferret prius philosophiam ab atticis philosophis discere voluit. Taceo romanos reges numia catones scipiones cesares ⁊ recenciores Antonianos valerianos aurelianos theodosiū deniqz ⁊ karolū nobili francorū stirpe progenitos quorum doctrina ⁊ liberalium arcium cura et studio partum: et conseruatum est clarissimum imperiū. Quod tandiu floruit dum sibi philosophiā comitem ⁊ adstiricē habuit. Preterea nunc mosen veteris religionis nostre legislatorem in omni philosophia sapientissimū ⁊ qui aduulgi impellendos coercēdos obruendosqz animos moderator prudentissimus is sacras leges scripturus a mūdi fabrica ⁊ maiestāt nature suiqz opificis cōmemoratione orsus est vt plane demonstraret quē libet legislatorem ⁊ eius discipline studiosum primo philoso

phie inf
nos tal
nunc ap
seuefcit
ad deg
⁊ pro m
stis ad
didicin
semina
semper
⁊ vero
tempo
hilqz vi
periciam
stra nob
ces etia
ad quos
Ita con
feras: a
cum rh
tes alie
ris orz
fos vir
tatione
illis pla
nia ne d
rapaciss
etiam fe
ita nos
pnicio
re rudi
mus q̄
est inu
eos inf
tentur:
cordi e

phie institutis tanquā sacris quibusdam iniciari debere. S; nos tales tantiq; viri non mouent quandoquidem angusto nunc apud nos limite fatorum forte seriez vitimi tpsis fece cō seuescit imperium post habitaq; omni philosophia tantum ad degenerem questum ingenia nostro seruilia prostituimus z pro mercenaria stipe locam?. Hinc cum a talibus studijs nostris ad principes ventuz est ea tantū illis suggerimus q̄ nos didicimus. At qui illa cum magna animi amaritudine dico. semina sunt quare principes nostri alienis oculis videntes semper indocti maneant ludibriozq; apud alios habeantur: z vero nomine barbari irrideantur q̄ illi in tanta felicitate temporum ingenuas artes et earum studiosos negligantini hilq; vilis et abiectius in eorum curijs sit q̄ qui litterarum periciam verbo aut habitu profiteantur: tātum barbaries nostra nobis placet z intractabilis animi morbus Apud pōtifices etiam nostros: et h̄t prisco vocabulo vtar sacros flamines ad quos litterarum cura z patrociniū iure spectare deberet Ita contemptui z vilitati littere z illis dediti sūt vt siluestres feras: auritos canes frementes z feroces equos: z nescio q̄s cum rhea martis clodij z sardanapalli mulier arias voluptates aliaq; ludicra illis p̄ponant. Nouimus quosdam obscūris ortos crepundijs qui dum peregrinationis gracia studiosos viros in suas curias venisse accipiunt illis pericie ostentatione loqui dedignantur: adeo vsq; pythagore silencium illis placet z in barbara maiestate romane lingue parcimonia ne degenerari viderentur: dum pecuniarum studio tanq; rapacissimi accipitres inhiāt: aut assentationib; regum quas etiam forib; p̄ponere audent veluti viles ancille studētes: ita nos italicus luxus corripit z seua inextorquendo argēto p̄nicioso crudelitas vt plane sancti; z braciū fuisset nos agere rudi illa z siluestri vita dum inter continencie fines viuebamus q̄ tot gule z luxus instrumenta quibus nihil vnq; satis est inuexisse peregrinosq; mores iduisse. Quo fit vt tales tūc eos infamiliariatē suaz admittant qui cognatis studijs assētentur: hosq; excludant quibus doctrine z sapiencie studij cordi est. Quos tamen greci z rhomani imperij auctozes ita

Questuosi germani

Germanie principes indocti

Quid episcopi germanie

Italicus luxus corripit germāos

Honor scriptoruz
apud rhomanos

Italia semper in
flore

Bella domestica
germanorum

Diaga flet

Ipocrite

excoluerunt vt eos imperialibus honoribus insignirent in-
terq; secretiores amicos numerabant. Vita etiaz defunctos
sepulcris suis inferri iubebant. Quae opem et immortalitatem sibi
per illos beneficio et vsu litterarum quibus solis eternitas fulcis
progari arbitrabatur. Vt non solum viuentes sed et cum pe-
rissent prodesse hominibus possent. Viuent igitur hodie ad
huc et viuent quo ad rhomanos et grece littere erunt. Nec ego
aliam semper florentis italie causam reddidero quam illi nos
non alia felicitate quam litterarum amore et earum studio an-
tecedunt. Quibus ipsi alias gentes tanquam armis terrent
et in admirationem sui per ingenium et industriam trahunt.
Apud nos autem crebre mutationes et nouarum rerum inter
nos improba cupiditas: vt poeta doctissimus de nobis ait.
Res auidi conscire nouas odioque furentes. Pacis et ingenio
celerique cupidine fratres. Et itaque ne equi nostri podogram
et arma rubiginem contrahant. Ciuili inter nos dissensione
tanquam silla et marius aut cesar et pompeius tumultuamur.
Nequeo temperare dum vicinis nostris et domesticis factioni-
bus laboramus: et opulentissima regna quorum tantum titu-
los tanquam in consolationem preferimus: negligimus dum li-
gulas stringimus et ad quintum lune coitum consultamus. con-
silijs nostris vt quidam historiographus de nobis scripsit: na-
tura bonis vacuis et spe parua appetente. dum in centro ger-
manie nostre pertinacis religionis opulentissimum peregrine
lingue regnum toleramus: dijs tamen grece habende quae italus se illis
ducem prebuit. Lulius gymnasium priscam suam felicitatem
euersam flet et ingemiscit dum vere philosophie cultores non
habet: magnumque reliquit ex suo casu documentum funda-
menta religionis a nullo melius quam a vero philosopho iactari et
conseruari posse nisi quis eos preferre velit qui summam sa-
pienciam ignoranciam arbitrantur quique ad vulgi ostenta-
tiones se tantum accomodant habitu tantum doctrine et virtu-
tis umbraculum proferentes per similes oscillis que ortorum
cultores ad absterrendum auiculas satis et noualibus preponunt
Quibus si propius accesseris nec motum nec sensum offendes: quare
ad vos nunc redeo germani iuuenes. agite ne apud vos lon-

ga pueri
gere scri
castalio
bibet pu
vsq; i h
fioz occ
q; ob h
bus co
rum et
cum la
tionem et
tur aut
dijz coe
pretent
piencia
lo alciu
bus dan
incorpo
nes qu
suis sig
vt sac
cam ef
sub ho
enunci
telliger
grecoz
uinaru
ti: veru
accusan
adeo v
credo
splend
cu illis
apud n
vsurpa
nem a
fata h
artific

ga puericia permaneat secreta literarū cognoscite q̄ vos fu-
gere scriptores cōmemorant. canūtq; impudorē n̄m nullo
castalios latices ⁊ prescia sati. flumina polluto barbarus ore
bibet pudeat illa de vobis imperij romani possessorib⁹ legi ⁊
vsq; i hodiernū diē pdurare: nisi qs mihi multitudie gymna-
sioꝝ occurrere velit q̄ q̄tuor ⁊ decē apud nos inueniūt: diceret
q̄ ob hoc sublata eē barbariē bonisq; morib⁹ ⁊ honestis arti-
bus cōsultum: viāq; patefactā eē: dū nobis gestientib⁹ mḡo-
rum ⁊ doctorum nominibus vulgus blandiatur inter quos
cum lachrimis dico paucos inuenies qui veram rerū cogni-
tionē ⁊ naſe indagatiōē romanisq; sermonis puritatē sequā-
tur aut teneant. Cum intalibus nostris studijs ne dicam lu-
dijs coerceantur qui poetas ⁊ romāe lingue scriptores inter-
prentur. Habeanturq; tanq̄ infames qui nature opus ⁊ sa-
pienciā rectoris sui mathematica veritate aperiant quicq; pau-
lo alcius q̄ vulgus ſenciant. Adeo pro trita ⁊ decocta a qui-
budam philosophia ē qui pulcerrimam nature maiestātē in-
incorpoꝝeos conceptus et monstruosas abstractiones ⁊ ina-
nes quosdam chimeras deformarunt tanq̄ essent poete qui
suis figuris ⁊ idoneis fabulis ita naturas rerum trāstulerūt
vt sacrarum rerum nocio vulgo occulta esset. Scientes inimi-
cam esse nature apertam ⁊ nudam expositionem sui: ideo eaz
sub honestis operimentis ⁊ sacramentali quodam velamine
enunciari debere. Quā si vulgus quedam archana vt phi-
telligeret difficile eorum impetus coerceri posset. Neq; nūc
grecoꝝ ⁊ latinoꝝ poetarū fabulas phisice interpretabor: qui di-
uinarum omniu inuentionū fontes sub poetica nube figmen-
ti: verum sapientibus aperuerunt: sed tales nos mendacijs
accusamus ⁊ tanq̄ prestigiatores ⁊ viles homines execram⁹
adeo vsq; vilitas n̄o nobis placet ⁊ ſeda barbaries infestis
credo numinib⁹: ne cum imperio romano italicarū literarum
splendorē etiā induam⁹ ⁊ in hoc pulcerrimo scribingendi genere
cū illis quos tamē miramur certem⁹. Quāuis inueniant etiā
apud nos qui meo laborant vicio poete ⁊ oratoris sibi nomē
vsurpantes preter omnem philosophiē ⁊ eloquencie p̄ceptio-
nem ad ſuile quandā dicacitatē ⁊ ad lactandof nescio qbus
fataſijs adoleſcētū aios oēs ingenij neruū itēdētes lenitatē
artifices verbis hūdis q̄cqd i buccā venerit ipud eē euomētes

Quatuordecem
gymnasia germa-
niē

Philosophia
germanorum

Quare inuenta
poēſis

Poete germa-
norum

spurcidis et pudibilibus quibusdam fabulis castas aures inebriantes quasi vicia nobis preceptionibus aperienda forent: que tamen nullo cogente verius semper velut inutiles herbe proueniunt. Quod si ad talem eruditionem nostram quis accuracius intueatur. Arenam sine calce: et vocem sine sanguine offendet: dum alios reprehendere vocabulariter velut elementales pueri parati sumus. Proprium autem fetorem non sentimus: beneque consultum a dijs immortalibus nobis arbitror. Quod plebeiam nobis et vulgarem quandam doctrinam concesserit. Alias nostra blacteratione et verborum colluue ne mutire quidem alios et doctiores nobis permitteremus. Tales quosdam audire delectat non qui alimoniam vere doctrine animis prestent: dum hos odio persequimur qui institutis nostre exolute doctrine obstrepant oblatrantque noua quedam ex vera institutione rhomana proferentes dum annosos grammatelos ad fundamenta lingue græce compellunt ad vagiendum iterum in cunis cum infantulis artis grammaticæ. Ac si non in promptu esset cato vir grauissimus et perinde in omni eruditione et doctrina doctissimus qui ut recte latine dicere posset Octugenarius iam grecitare cepit nos vtramque linguam et pueri et senes negligimus magisque diuine virtuti et miraculo invidie et inercie nostre defensionem in diuo hieronimo et augustino ascribimus tot linguas nouisse atque libros scripsisse quos toto euo nostro non attingimus. Quod quod illa longis vigilijs sumis laboribus et pegrinationibus didicissent Quibus rebus doctrina sanctitas et eternitas nominis apud omnem posteritatem propagatur. Non somno et ingluuie abliguritione alea et venere quibus nos stulticia nostra estuamus et illis toto euo nostro tanquam ad hoc solum nati essemus popinamur. At qui in doctrina cultiores videri cupimus puerilibus terminorum et quiddam contentionibus imoramur: ad quas ad mortem usque tanquam ad syrenos scopulos consensimus. Nec alios aliud scire volumus quam quod sordibus nostris imbuantur inde cum religionis nostre pulcerrime duces et principes sufficimur auaricie studio tantum inhiamus et inexplebili quadam siti totis viribus ardemus dum pecunias sicut mortuorum cadauera humo nobiscum recondimus. Nec nos philosophia nostra vulgaris docuit et inanium ver-

Annosi gramatici

Lingua greca
discenda

Ieronimus Augustinus quales

Sophistria

horum vili
ligionis no
et egregium
quasi nos
sophos re
pulcerrim
hoc alias
ad mitior
cere potes
nig impe
duerint: et
nisi intelle
cetis vrb
amplissim
diuinus ill
expressit d
orta est fe
volant: fu
forte viri
regit dicit
illa et pp
eloquen
spectacu
inuentio
desiam
bantur q
ad gloria
et charis p
rent. Quo
orpheus
commou
eloquen
rent dur
tudinem
sint: non
primord
quibus
latione

horum vilissima seges qua castigatissimos et differatissimos religionis nostrae scriptores negligimus nihil magnificum altum et egregium attingere potest dum tenuiora tantum sequimur quasi non apud platonem et pythagoram aliosque precipuos philosophos religionis nostrae quaedam fundamenta inueniant quibus pulcherrima luminis naturae et gratiae societas percipiat: sed de hoc alias. Quamobrem conuertite vos germani conuertite vos ad mitiora studia quae sola vos philosophia et eloquentia docere potest. Logitate non sine causa factum esse quod greci romanique imperij auctores tanta opera et vigilantia illis rebus studuerint: et earum rerum preceptores sumis honoribus ornauerint nisi intellexissent linguarum viribus sapientiarumque partibus hominum certus vrbes religiones deorum cultum et sanctissimos mores amplissimamque imperia conseruari et gubernari posse. Quam rem diuinus ille vates decus et deliciae romani eloquii ita egregie expressit dum cecinit. At veluti in magno populo cum sepe coorta est seditio: seu itaque anis ignobile vulgus iamque faces et saxa volant: furor arma ministrat: tum pietate graues ac meritis si forte virum quem conspexere silent: arrectisque auribus adstant ille regit dictis animos et pectora mulcet. Magna profecto res illa et prope diuina in administranda illozum repub: quae sapientiarum eloquentiarum coniungere studerint: proque his percipiendis publica spectacula instituerint: in quibus sublimi persuasione remotisque inuentionibus spectantium animi ad virtutem pietatem modestiam fortitudinem et omnium rerum tolerantiam hortantur quisque pubescentem indolem a vicijs deterrebant: et ad gloriam inflammabant ut quid patriae amicis hospitibus et charis parentibus deberent viuus quasi simulacris acciperent. Quo circa non inhonesta illa poetarum allegoria est qua orpheus beluas amphion saxa ille quidem demulcisse alter commouisse: et quocumque vellet duxisse effectus est ut quae vis eloquentiae quodue poetarum munus esset methaphora ostenderent dum truces et imanes intractabilesque animos ad mansuetudinem animi rectum patiam animare possunt. Quae cum ita sint: non in consulto olim graeciae et nunc italiae ciuitates. Ab ipso primordia pueros suos carminibus poetarum erudiunt: in quibus cum musicos cantus et suauissimas armonie modulationes quarum illa etas appetentissima est percipiunt: teneri

Pythagoras
Plato

Lans eloquentiae

Virgilij carmina

Quare comedie et
tragedie acte sint

Orphei et Amphionis
fabula

Carmina et eorum
armonie pueri discenda

Laus music

**Oratores et po
ete domini**

**Conclusio con
stitutionis**

animis ad inerciam et ignauiam procliuibus stimulum ad in
dultriam addunt vt hylari studio et alacri animo ad doctri
nam excitentur et studio immoerent. Quo futurum est vt ver
borum illa sententiarumq; grauitas teneris imbibita men
tibus in prouectiorem etatem et ad mortem vsq; perduret
semperq; per totam vitam repullulet. Quam institutione ari
stoteles astipulet cum adolentes in musicis carminibus
erudiri precipit. Quia illa id est armonia: ingenia pueroꝝ excitat
et ad orationis condendiq; carminis acumen impellant. Ad
remissiones deniq; animi consolandas erigendasq; mentes
disciplina illa accomodatissima est in sacris innis deoꝝ eo
rumq; laudes personans: et in diuinas cogitationes rapiens.
Quamobrem a pythagora et platone sumis philosophis poe
tica prima philosophia et theologia nominata est. Que ad de
monstratōes suas cautib; vtitur modulatoq; sermone pergit
Alia autē id est oratoria humili soluto liberoq; verbo perua
gat. Illa muneris astrictior pauloq; verboꝝ licentia vberior
multis tamē ornādi generibus similis ac pene par. Neutra
nobis negligenda sed a primordio viri germani in carmini
bus instituendi: et vt ita dicam inescādi pueroꝝ sunt animi
Quibus cum insit rerum sublimis admiratio: verborum pul
critudo et expolitio ex illis facile adolescentium coalescunt
animi: etate vero robustiore cum iam ex illis picipijs indura
tus fuerit iuuenilis animus et vegetata cogitatione instructi
ores et paratiores in grauissimozū philosophozū et oratorum
lectionē sese perducere possunt. Ex quibus tandem in propri
as inuentiones inq; poetice discipline sublimitatem et eius fi
guras consurgere possunt laudes illustriū scriptozum in con
dendis historijs et poematibus consecuturi immortalitatem
dein sibi et patrie gloriam et laudem comparaturi dixi.

Dicta a prima elementozū concordia
6691. pridie kalendas septembris.

Eius ode ad Sigismundum fustlii
Viratistamensem Paratetice. Qui
bus instituendi sint adolentes.

Sufili bin
Dum per
Terra lusi

Qua dua
Arcticus
Dno sie se

Landid
Cui ded
Dectori

Primus
Erutus
Barbara

Jamq; r
Induis
Que pro

Sperne
Murm
Et datu

Magnu
Quem p
Ille sed

Susili binis mihi notus anis.
Dum peragranti mihi sarmatarum.
Terra lustratur gelido propinqua.

Frigida celo.

Qua duas torpet polus inter vsas.
Arcticus pigro reuolutus orbe.
Gnosie secum radiosa voluens.

Serta puelle.]

Landidos inter fueras amicos.
Cui dedit sydus patrium decoros.
Pectoris mores ⁊ honesta sancte.

Pignora mentis.

Primus exosus fueras veternum.
Erutus scabraz nitidus loquelas.
Barbaras voces ⁊ auita crasse.

Murmura lingue.]

Iamq; rhomano erudiendus ore.
Induis pulcrum decus expetendo.
Que probant docti ingenuo calenres.

Pectoris igne.

Sperne mendaces rabiosa vulgi.
Murmura indoctam fugiens cateruam.]
Et datum paucis poteris beatus.

Noscere verum.

Magnus exemplo tibi fit molofus.
Quem premunt vasto fremitu catelli.
Ille sed serpit tacitus minorum.

Murmura ridens.]

Situs polonie

**Prima rhomana
grammatica**

Opiniones vulgi

Naturalis phis

gnoologia

Perge confusum chaos intueri.
Quo scatent pulcris elementa formis.
Sorte discordi et reditura versant.

Semina mundi.

Perge confurgens animo volucris.
Singulis rebus reperire causas.
Flabra ventorum refer et furentis.

Aequoris estus.

Metaurica

Perge cur terre quatiante motu.
Concidant vrbes trepidantq; montes.
Ignium cur diluuijs aquarum et.
Regna laborent.

stannologia

Perge cur cece generent cauernae
Sulphura et pulcris scateant metallis.
Turq; languentum reparent calentes.

Corpora therme.

Perge cur tanto crepitet fragore.
Nubibus celi eiaculatus ignis.
Imbris et lente niuis et gelate.

Granduus iras.

Astronomia

Perge conuexo fugitiua celo.
Astra mirari geminum cubile.
Solis inquirens alioq; gentes.
Orbe sepultas.

Perge diuerso expaciata motu.
Sydera et phebi referens labores.
Lurido vultu sibi cum fuganti.

Cynthia currus.

Cosmographia

Perge diffusos populos per orbem.
Dicere et linguas hominumq; mores.
Quo situ celi teneant volante.

Aere terram.

Historiographia

Perge priscorum relegens vitorum.
Besta tarpeio celebrata colle.
Quicquid et claris macedum triumphis
Grecia gessit.

Contumacem for
tune

Perge fortune instabilis fauorem.
Spernere et duros tolerare casus.
Et tibi cuncti fugient beato.
Tempore soles.

Perge virt
Et per ang
Illa secur

Sola celest
Sede prom
Nec finit t

Eius hymn
dia princip
Diu a que
Impera p
Ne ruat n

Estuat ecce
Uulgus an
Machinae

Quis ferus
Barbari re
Quisq; ger

Legibus n
Dexteris i
Mutuum

Hic caput
Hic quati
Hic fremit

Excitat le
Plum be
Quis crep

Stat pec
Arrigens
Lespites

Perge virtutis generosos arctum.

Et per angustum superare callem.

Illa securam tibi sola donat.

Ducere vitam.

Sola celesti faciat beatum.

Sede promittens placidos honores.

Nec finit tetras stigij timere.

Carceris umbras.

Eius hymnus ad diuam dei genitricem pro pace et concordia principum germanorum.

Diua que magni genitrix tonantis

Impera pacem populo furenti.

Ne ruat nostris vicij grauat:

Teutonius orbis.

Estuat cecorepidum tumultu.

Vulgus antiquas reparans ruinas.

Machinas belli statuens refectis.

Menibus vrbis.

Quis ferus teucer fuerat domandus.

Barbari reges lacium superbum et

Quisq; germani foret amplianda.

Gloria regni.

Ledibus nostris placet impiare.

Dexteras iunctas geniali amore.

Mutuuum tandem vt stolidis reponant.

Prelia damnum.

Hic caput condit galea micante.

Hic quatit fustem furiens minacem.

Hic fremit stricium gladium feroces.

Hic rapit enses

Excitat lentas alius fauillas.

Plumbeos torquens globulos inauras

Quis crepat vasto sonitu resultans.

Sumidus ether.

Stat pecus totis tremulum sub aruis.

Arrigens aures crepitu trementes

Lespites notos metuens ab actis.

Linquere tauris

Phia moralis

Preferunt vultus pedites minaces.
Marcios orbis rapidi rotantes.
Dum canit raucos stimulando pectus.

Buccina cantus.

Seruidus spumat sonipes sub armis.
Et vocat gestu ad fera bella martem.
Dum ferit vasto fremitu cauatam.

Ungula terram.

Stant pie matres rabidum perose.
Fletibus martem ligulis furentem.
Dic premens sueuos aliqꝫ tendens

Perdere boyos.

Diu tu votis miserum vocaris.

Solue funestum veneranda bellum.

Nosqꝫ gentili socians amore.

Federa iunge.

Uiteos rheni tueare colles.

Et palatinas rege virgo sedes.

Nozicos agros z amena culta.

Fluminis hystri.

Sic tuis sacris celebremus hymnis.

Supplices laudes redolente thure.

In tuis templis ferientqꝫ sumum.

Lamina celum.

